

ติวเต็มพิภักดิ์ ม.ต้น

ภาษาไทย

รายการที่ 9 ชนิดของคำ (1)

ชนิดของคำ

1. คำนาม
2. คำสรรพนาม
3. คำกริยา
4. วิเศษณ์
5. คำบุพบท
6. คำอุทาน
7. คำอุทาน

2.3 นิยมสรรพนาม ใช้แทนเพื่อกำหนดความบ่งชี้ ได้แก่ นี่ นั้น โน่น เช่น นี่ของฉัน

2.4 อนิยมสรรพนาม ใช้แทนเพื่อไม่กำหนด ได้แก่ คำว่า ใคร อะไร ไหน ไດ เช่น
ใครๆ ก็อยากทำดีด้วยกันทั้งนั้น ใคร จะอยู่หรือไปก็ได้
ไใดไใด ในโลกล้วน อนิจจัง จะทำอะไร ก็ทำแต่อย่าอยู่เฉยๆ

2.5 ปฤจฉาสรรพนาม ใช้แทนเพื่อเป็นคำถาม ได้แก่ คำ ใคร ผู้ใด อะไร ที่ไหน ตัวอย่าง เช่น
เธอจะไปไหน ไหนจะดีกว่ากัน เขาทำอะไร ผู้ใดจะบริจาคเงินบ้าง

2.6 วิภาคสรรพนาม ใช้แทนเพื่อบอกตาม จำแนก รวมกัน ได้แก่ คำ บ้าง ต่าง กัน เช่น

นักกีฬาต่าง ก็ออกกำลังกายในตอนเช้า เราต่าง ก็ทำหน้าที่ของเรา

บ้าง ใช้แทนนามข้างหน้า เช่น ชาวสวน บ้าง ปลูกต้นไม้ บ้าง เก็บผลไม้

กัน ใช้แทนนามข้างหน้า เช่น สุนัขกัดกัน พี่น้องทะเลาะกัน

ต่าง, บ้าง ที่มีคำนามตามเป็นวิเศษณ์ เช่น ข้าราชการทำงานต่าง พระเนตรพระกรรณ

อิฐบ้าง หินบ้าง กองเต็มสนามหน้าโรงเรียน

2. คำกริยา

คือ คำที่แสดงอาการของคำนามหรือ สรรพนาม แบ่งออกได้เป็น 5 ชนิด

3.1 สกรรมกริยา คือ กริยาที่ต้องมีกรรมมารับ จึงจะได้รับความครบ ได้รับความบริบูรณ์ เช่น เขาตักน้ำ
ม้ากินหญ้า แมวจับหนู งูกัดไก่

3.2 อกรรมกริยา คือ ที่มีความหมายครบตามกระแสดังกล่าวไม่ต้องมีกรรมมารับ
เช่น นกบิน หน้าต่างเปิด เขาไปแล้ว ไฟดับ ลมพัด คุณแม่นั่ง (อยู่หน้าบ้าน)

3.3 วิภทธรกริยา คือ กริยาที่ไม่จบเนื้อความในตัว ต้องมีคำนาม สรรพนามมาขยายจึงจะได้รับความครบ
ได้แก่ คำว่า เป็น เหมือน คล้าย เท่า คือ ดุจ ประหนึ่ง ราวกับ เปรียบเหมือน
คำพวกนี้จะใช้เป็นกริยาของประธานตามลำพังไม่ได้
เช่น ลูกเหมือนพ่อ ท่านเปรียบเสมือนพ่อ รูปร่างราวกับยักษ์ เธอประหนึ่งแม่พระ
จ้อยเท่ากับจุ่ม

3.4 กริยานุเคราะห์ คือ คำกริยาที่ใช้ช่วยกริยาอื่นให้ได้รับความครบตามระเบียบของกริยา

(กาล มาลา วาจก) เช่น

ฉันกำลังเรียน (ปัจจุบันกาล)

พี่เคยอ่านไฟรัก (อดีตกาล)

พ่อจะมา (อนาคตกาล)

เธอคงชอบแน่ (มั่นใจ) - ศักติมาลา

เธอคงขยัน (บังคับ) - อาณัติมาลา

ครูให้ศิษย์ทำแบบฝึกหัด (ประธานเป็นผู้ใช้ – กรรตุวาจก)

ผู้ร้ายถูกตำรวจจับ (ประธานเป็นผู้ถูกกระทำ – กรรมวาจก)

หลานถูกยาย ให้เฝ้าถั่ว (ประธานเป็นผู้ถูกใช้ - การิตวาจก)

3.5 กริยาสภาวมาลา คือ คำกริยาที่คล้ายคำนาม อาจใช้เป็น ประธาน กรรม บทขยายได้ เช่น

กินมากให้โทษแก่ร่างกาย – ประธาน

เขาชอบเที่ยว – กรรม

เรากินเพื่ออยู่ - บทขยาย

3. คำวิเศษณ์

คือ คำที่ทำหน้าที่ขยายนาม สรรพนาม กริยา และวิเศษณ์ เพื่อบอกลักษณะของคำนามนั้นๆ แบ่งออก
ได้เป็น 10 ชนิด

4.1 ลักษณะวิเศษณ์ เป็นวิเศษณ์ที่บอกชนิด ลักษณะ

เช่น แบน สูง ยาว ดำ เหม็น อ่อน ชุน เหลือง ขาว ชั่ว ดี ฉลาด ดั่ง ร้อน เปรี๊ยะ กลม

4.2 กาลวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่บอกเวลา

เช่น เข้า สาย เทียง เดี่ยวนี้ เย็น โบราณ ก่อน

(ตัวอย่าง – เขามาก่อนฉัน เมืองโบราณเต็มไปด้วยศิลปะ คนโบราณชอบกินหมาก)

4.3 สถานวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่บอกสถานที่

เช่น ใกล้ ใกล้ ห่าง เหนือ ใต้

(ตัวอย่าง - บ้านเขาอยู่ไกล มานั่งใกล้ๆ ซิ)

4.4 ประมาณวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่บอกจำนวน

เช่น หนึ่ง ที่หนึ่ง หมด จุ เต็ม บ้าง คนละ สิ่งละ พอ

(ตัวอย่าง – เธอควรพักผ่อนให้มากพอ คุณนี่นำโกรธนัก หล่อนถูกขโมยเงินหมด ทุกคนพอใจ)

4.5 นิยมวิเศษณ์ คือ วิเศษณ์ที่กำหนดความแน่นอน

เช่น นี่ โฉน แท้ เฉพาะ ที่เดียว เอง จริง

(ตัวอย่าง – ฉันกินเอง ตึกโน้นเป็นห้องสมุด มาที่เดียวมิฉะนั้นจะถูกเขียน หล่อนร้องให้จริงๆ)

4.6 อนิยมวิเศษณ์ เป็นคำวิเศษณ์ที่บอกถึงความไม่แน่นอน

เช่น ไหน ก็ ฉันใด อะไร ทำไม อื่นใด

(ตัวอย่าง - นอนไหนก็นอนได้ ทำอย่างไรก็ไม่สำเร็จ คุณช่างดีอะไรอย่างนี้ เธอจะมาเวลาใดก็ได้)

4.7 ประติษฎาวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่แสดงถึงการรับรอง ตอบรับ ขานรับ

เช่น จำ ครับ ค่ะ เจ้าขา ้วย ้วย ขอรับ

(ตัวอย่าง – ท่านต้องการพบใครคะ เชิญทางนี้ครับ ดีแล้วกระหม่อม ใช่พะคะ)

4.8 ปฤจฉาวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่ใช้เป็นคำถาม

เช่น อะไร ก็ ไหน เท่าไร ทำไม

(ตัวอย่าง - ทำอย่างไรจึงจะถูก เธอต้องการผ้ากี่ผืน คุณจะไปไหน หนังสือเล่มไหนของเธอ)

4.9 ประพันธวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่ใช้เชื่อมกับคำอื่น

เช่น ซึ่ง อัน ที่ เพื่อ เพราะว่า อย่างที่

(ตัวอย่าง - แหวนนี้มีค่ามากอันหาที่ตีไม่ได้ เขาเป็นคนดีอย่างที่ไม่พึงเสียงใครเลย

อ้ายแสบชกเก่งมากซึ่งเมื่อดูแล้วทำให้คึกคักตามไปด้วย)

4.10 ประติเสธวิเศษณ์ เป็นคำวิเศษณ์ที่แสดงการห้าม ปฏิเสธ ไม่ยอมรับ

เช่น ไม่ได้ ไม่ ไม่ใช่ บ่ หาไม่

4. คำบุพบท

คือ คำที่ใช้นำหน้านาม สรรพนาม ประโยค และบางครั้งใช้เชื่อมบทข้างหลังให้เข้ากับบทหน้า

ตัวอย่าง เช่น

ใช้ กับ แสดงถึงการทำกริยาร่วมกัน

เช่น ไปกับเพื่อน พ่อค้าวิวาทกับชาวบ้าน เห็นกับตา นายกับบ่าว ข้ากับเจ้า

ใช้ แก่ เมื่อข้อความบ่งถึงผู้น้อย ผู้ทัดเทียม

เช่น พระราชทานแก่ อนุเคราะห์แก่ ให้ศีลพรแก่ เอ็นดูแก่

ใช้ แต่ บ่งถึงผู้ใหญ่

เช่น ถวายพระพรแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุ กราบพูลแด่มอบแด่

ใช้ แต่ ตั้งแต่

เช่น ตื่นแต่ไก่โห่ มาแต่เช้า เอาแต่ตัวรอด มาแต่บ้าน รู้แต่ต้นตอ เรียกเอาแต่นายจ้าง

ใช้ ตาม

เช่น เดินตามทาง ทำตามกฎ

ใช้ ต่อ บ่งถึงการบอกเล่ากับผู้ใหญ่

เช่น การกราบทูลต่อเจ้านาย ฟ้องต่อศาล ร้องเรียนต่อนายก แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่
แจ้งความต่อเจ้าพนักงาน ประทูลต่อท่าน คัดคดีต่อมิตร

- **บุรพบทที่ไม่เชื่อมกับคำอื่น** - ปัจจุบันไม่ผู้จำเป็นต้องใช้ปรากฏอยู่ในหนังสือเก่าๆ เช่น
คุณภิกษุผู้ทรงศีล ข้าแต่ท่านอาจารย์ คุณก่อนท่านผู้เจริญ

- **บุรพบท จำพวกที่ต้องเชื่อมกับคำอื่น** – มักใช้นำข้างหน้าคำอื่นๆ คือ

1. **เพื่อประกอบประโยค** ให้มีความสมบูรณ์ขึ้น เช่น

กุมารโ โพน ภูษติ = เด็กยอมกินซึ่งข้าว (ไทย = เด็กกินข้าว)

กรรมดียอมทำให้ผู้ปฏิบัติถึงซึ่งความเจริญ

2. **เพื่อแสดงการเป็นเจ้าของ** เช่น

ธนาคารแห่งประเทศไทย รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เงินของฉัน

3. **เพื่อแสดงความเกี่ยวเนื่องกัน** เช่น

หลังคาบ้านซึ่งชุกมุงด้วยจาก ฉันเห็นกับตา ฉันรักทั้งสองคน เขากล่าวโดยชื่อ

4. **เพื่อแสดงการรับหรือเป็นผู้รับ** เช่น

เขาให้เงินแก่ฉัน ที่นี้รับรักษาเฉพาะผู้ป่วย อย่าคิดทรยศต่อชาติ